

منطق در برنامه نویسی

ساده سازی الگوریتم ها با منطق

گزاره

گزاره جمله خبری است که ارزش درست یا نادرست دارد، هرچند درستی یا نادرستی آن بر ما پوشیده باشد.

مثال:

مینا به مدرسه رفت.
منوچهر پدر مینا است.

در برنامه نویسی غالباً گزاره ها با رابطه های زیر نوشته می شود.

$==, >, <, >=, <=, !=$

مثال:

$$2==2$$

$$2<2$$

$$2<=2$$

گزاره ساده: گزاره ای که فقط یک خبر می دهد و قابل تجزیه نیست.
گزاره مرکب: گزاره ای است که چند خبر می دهد و از ترکیب چند گزاره ساده ساخته می شود.

NOT !

P

مینا به مدرسه رفت.

!P

چنین نیست که «مینا به مدرسه رفت.»

Q

مینا به مدرسه نرفت.

NOT !

P	!P
true	false
false	true

!!P=P

P	!P	!!P
true	false	true
false	true	false

AND &&

P
Q

می‌نای به مدرسه رفت.
منوچهر پدر می‌نای است.

می‌نای به مدرسه رفت و منوچهر پدر می‌نای است.

P && Q

P	Q	P && Q
true	true	true
true	false	false
false	true	false
false	false	false

OR ||

P
Q

مینا به مدرسه رفت.
منوچهر پدر مینا است.

مینا به مدرسه رفت یا منوچهر پدر مینا است.

P || Q

P	Q	P Q
true	true	true
true	false	true
false	true	true
false	false	false

$$\neg (P \ \&\& \ Q) = \neg P \ || \ \neg Q$$

چنین نیست که «مینا به مدرسه رفت و منوچهر پدر مینا است.»

چنین نیست که «مینا به مدرسه رفت.» یا چنین نیست که «منوچهر پدر مینا است.»

مینا به مدرسه نرفت یا منوچهر پدر مینا نیست.

P	Q	!P	!Q	P && Q	!(P && Q)	!P !Q
true	true	false	false	true	false	false
true	false	false	true	false	true	true
false	true	true	false	false	true	true
false	false	true	true	false	true	true

نمونه سوال

اگر «مینا به مدرسه رفت» را P و «منوچهر پدر مینا است» را Q در نظر بگیریم کدام گزینه معادل جمله زیر است.

یا مینا به مدرسه رفت یا منوچهر پدر مینا است.

الف) $P \parallel Q$

ب) $P \&\& Q$

ج) $(P \parallel Q) \&\& !(P \&\& Q)$

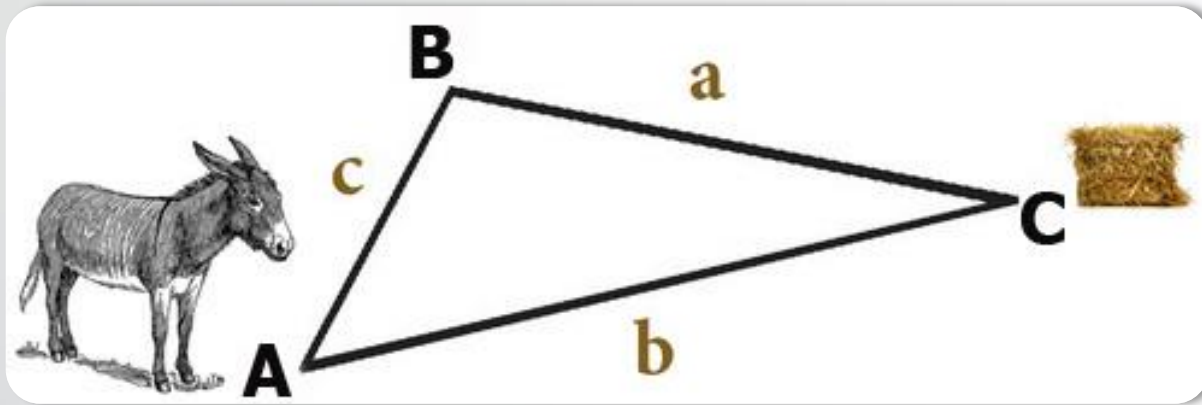
د) هیچکدام

فعالیت منزل : 1- اگر پدر می گفت: یا دفتر نقاشی یا دفترچه خاطرات را می خرم. چه برداشتی داشتید؟

مسئله مثلث

آیا با سه عدد a و b و c می توان یک مثلث ساخت؟

راه حل

ضلع	اندازه	مقایسه	تیک
a	7	$4+3>7$	✗
b	4	$7+3>4$	✓
c	3	$7+4>3$	✓
نادرست			2

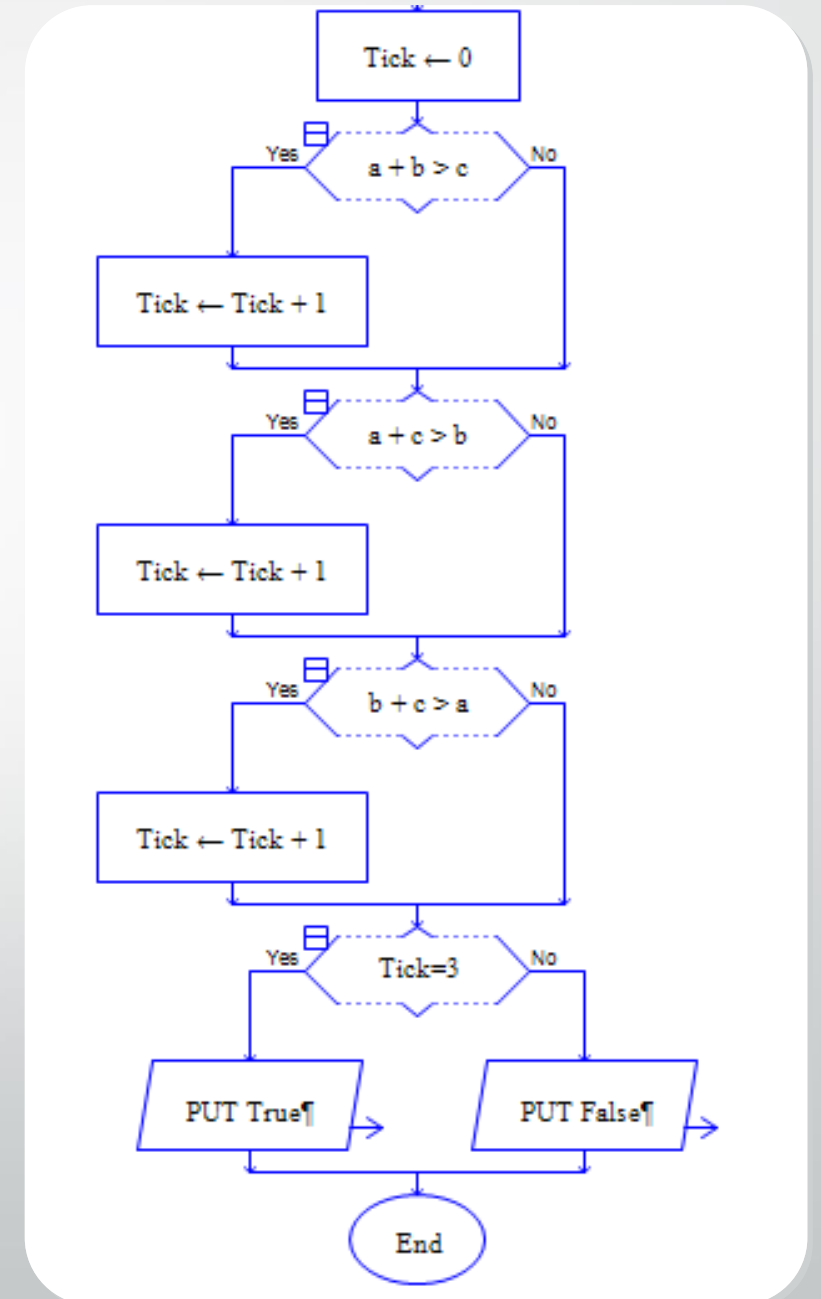
ضلع	اندازه	مقایسه	تیک
a	5	$4+3>5$	✓
b	4	$5+3>4$	✓
c	3	$5+4>3$	✓
درست			3

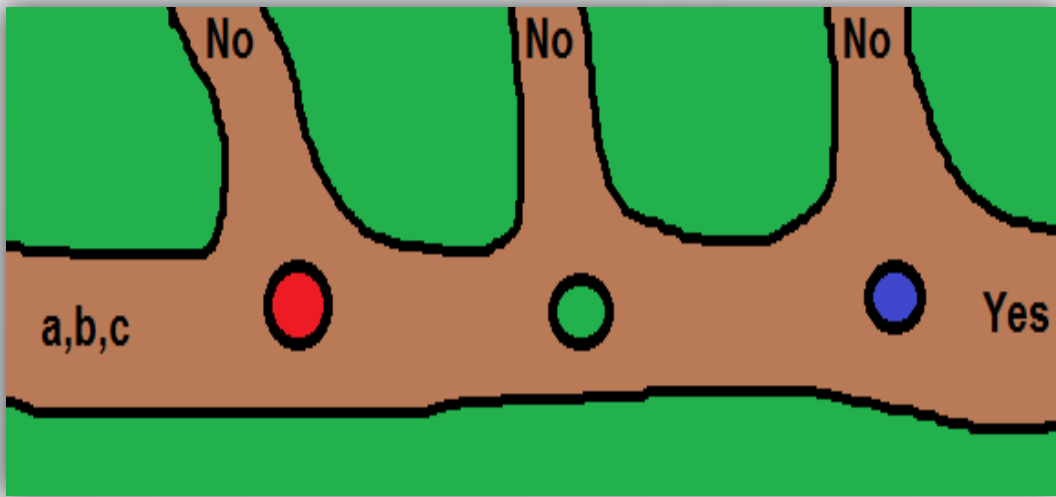
```

float a = 3, b = 4, c = 5;
int tick=0;
if (a + b > c) ++tick;
if (a + c > b) ++tick;
if (b + c > a) ++tick;
if (tick == 3)
    Console.WriteLine(true);
else
    Console.WriteLine(false);

```

راه اول:


```
float a = 3, b = 4, c = 5;
```

```
if (a + b <= c)
```

```
    Console.WriteLine(false);
```

```
else if (a + c <= b)
```

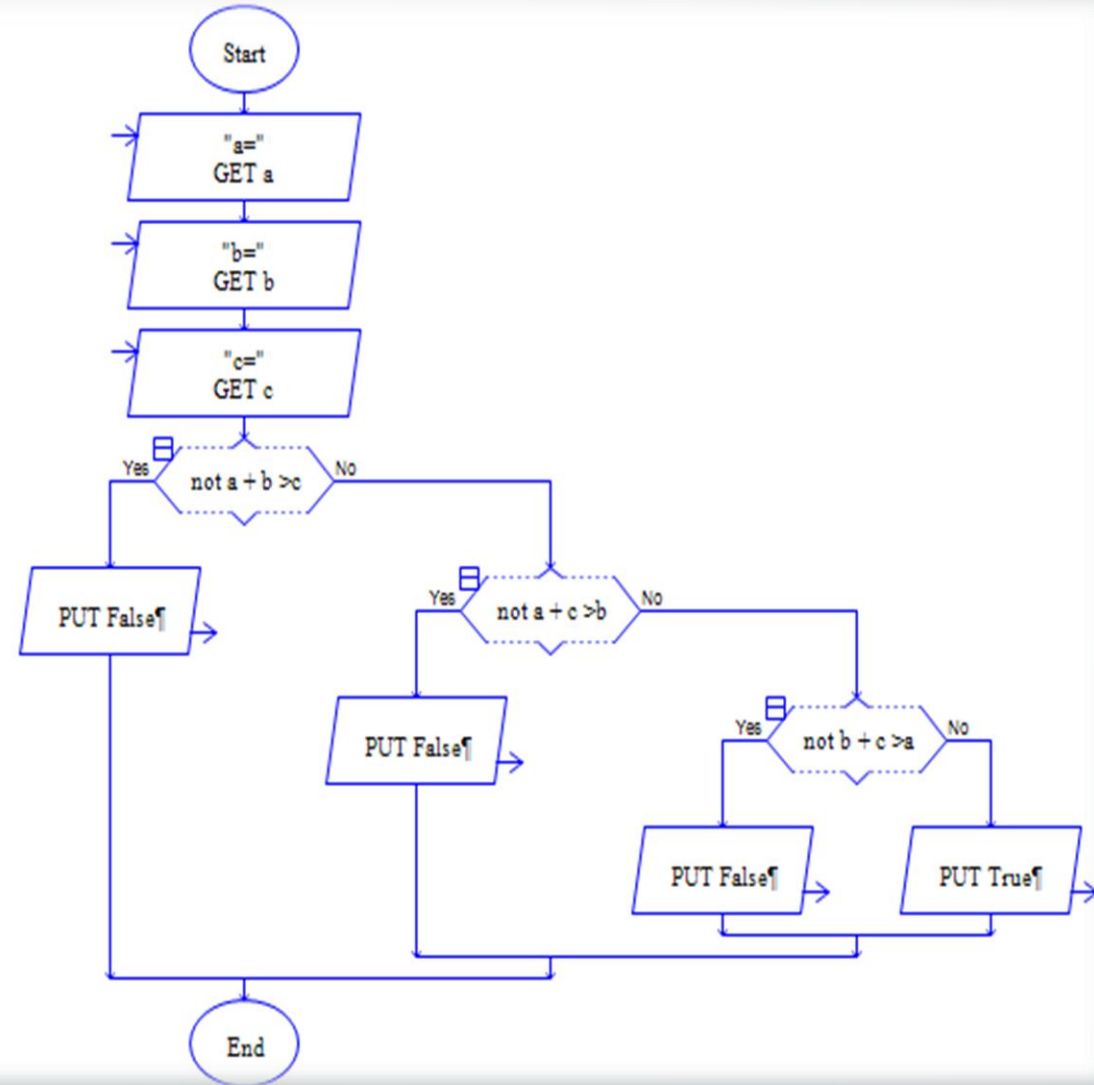
```
    Console.WriteLine(false);
```

```
else if (b + c <= a)
```

```
    Console.WriteLine(false);
```

```
else
```

```
    Console.WriteLine(true);
```


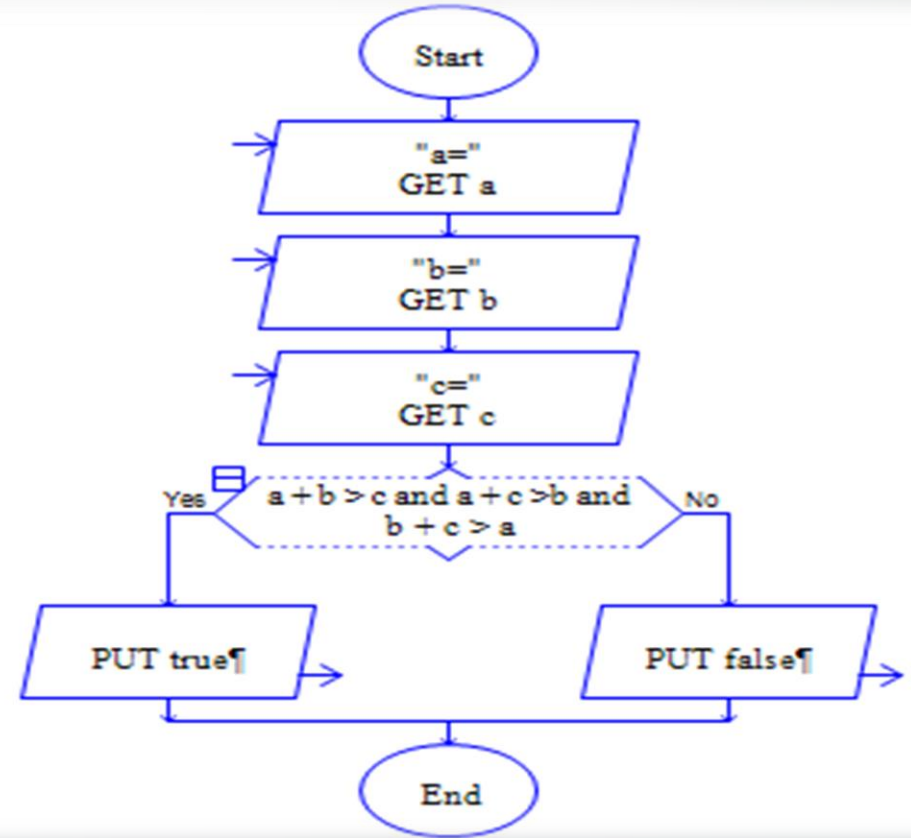
راه سوم:

First:

```
float a = 3, b = 4, c = 5;  
if (a + b > c && a + c > b && b + c > a)  
    Console.WriteLine(true);  
else  
    Console.WriteLine(false);
```

Second:

```
float a = 3, b = 4, c = 5;  
if (a + b <= c || a + c <= b || b + c <= a)  
    Console.WriteLine(false);  
else  
    Console.WriteLine(true);
```


- الگوریتم و روندنمای ۳ روش بالا را کشیده و با هم مقایسه کنید. به نظر شما کدام روش بهتر است؟ چرا؟
- روش سوم را با استفاده از عملگر || بنویسید (از هنرآموز خود کمک بگیرید).

راه چهارم:

```
float a = 3, b = 4, c = 5;  
Console.WriteLine (a + b > c && a + c > b && b + c > a);
```

پایان

صارمی نایینی